

TITEL IV: TOEGANKELIJKHEID VAN GEBOUWEN VOOR PERSONEN MET BEPERKTE MOBILITEIT

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

ARTIKEL 1 – TOEPASSINGSGBIED

§ 1. Deze titel is van toepassing op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. Deze titel is van toepassing op:

- 1° de handelingen die onderworpen zijn aan een verkavelingsvergunning krachtens artikel 103 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening en die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3;
- 2° de handelingen en werken die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning krachtens artikel 98, § 1, eerste lid van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening en die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3;
- 3° de handelingen en werken bedoeld in artikel 98, § 3 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, waarvoor een stedenbouwkundige verordening een vergunning oplegt en die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3;
- 4° de handelingen en werken bedoeld in 1°, 2° en 3° die het voorwerp uitmaken van een stedenbouwkundig attest overeenkomstig artikel 198 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening en die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3;
- 5° de handelingen en werken die vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning zoals bedoeld in de artikelen 98, § 2 en 98, § 2/1 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening en die betrekking hebben op de gebouwen of uitrustingen, vermeld in § 3.

§ 3. De gebouwen of uitrustingen, zoals bedoeld in deze titel zijn alle gebouwen of uitrustingen waar werknemers, bezoekers, klanten of patiënten komen, met name:

- 1° gebouwen en ruimten voor recreatieve, toeristische of sociaal-culturele activiteiten, gebouwen voor conferenties en exposities, alsook de speelpleinen;
  - 2° gebouwen voor de uitoefening van een verering of de uitdrukking van filosofische, religieuze of politieke ideeën;
  - 3° gebouwen voor bejaarden en/of gehandicapten, met inbegrip van service-flats en woningen voor begeleid zelfstandig wonen;
  - 4° gebouwen en ruimten voor sport of activiteiten in de open lucht;
  - 5° (delen van) kantoorgebouwen, handelszaken, winkelcentra, hotelinrichtingen, restaurants en cafés;
  - 6° ziekenhuizen, klinieken, poliklinieken, verzorgingscentra en gelijkgestelde centra, centra en kabinetten voor medische, sociale, gezinshulp of geestelijke gezondheidszorg, funeraria;
  - 7° parkeerruimten met minstens 10 plaatsen of gebouwen bestemd voor het parkeren;
  - 8° openbare toiletten;
  - 9° kantoren voor post, telegraaf en telefoon, banken en andere financiële instellingen;
  - 10° rechtbanken en openbare besturen, gerechtshoven en rechtbanken en hun griffies, alsook alle plaatsen waar de verschillende organismen die de overheidsinstellingen vertegenwoordigen hun zittingen of raden houden;
  - 11° strafinstellingen of instellingen voor heropvoeding;
  - 12° de opvanginstellingen, onderwijs- of opleidingsinstellingen, met inbegrip van collectieve verblijven, internaten en instellingen voor peuter- en kleuteropvang;
  - 13° luchthavengebouwen die toegankelijk zijn voor het publiek;
  - 14° de gemeenschappelijke delen van gebouwen met meerdere woningen, tot en met inbegrip van de toegangsdeur van de woningen en de kelders als het gebouw voorzien is van een lift en tot en met inbegrip van de toegangsdeur van de woningen op de benedenverdieping als het gebouw geen lift heeft;
  - 15° de stations of haltes voor het openbaar vervoer, inclusief de perrons, de toegang tot de perrons en de ruimte tussen de perrons en de voertuigen;
  - 16° openbare brievenbussen;
  - 17° geldautomaten;
  - 18° elektronische zelfbedieningsautomaten en informatietoestellen;
  - 19° alle openluchtruimtes voor recreatie of wandelingen, zoals de parken, kerkhoven of openbare ruimten bestemd voor markten, kermissen of concerten;
  - 20° de voetgangersbruggen en ondergrondse doorgangen.
- § 4. Deze titel is van toepassing op:
- 1° nieuwe gebouwen;
  - 2° bestaande gebouwen die het voorwerp uitmaken van handelingen en werken die deze gebouwen ingrijpend wijzigen.

In afwijking van het eerste lid is deze titel niet van toepassing op de bestaande gebouwen bedoeld in § 3, 5° waarvan de voor het publiek toegankelijke lokalen een totale nettovloeroppervlakte van minder dan 200 m ² hebben.
ARTIKEL 2 – DOELSTELLINGEN
Met de bepalingen van deze titel wordt de volgende doelstelling nagestreefd: 1° ervoor zorgen dat personen met beperkte mobiliteit dankzij kwaliteitsvolle inrichtingen zowel de openbare ruimte als voor het publiek toegankelijke gebouwen optimaal kunnen betreden.
HOOFDSTUK 2: WOONGEBOUWEN
ARTIKEL 3 – AANPASBARE WONINGEN
Elk nieuw gebouw waarvan een brutovloeroppervlakte van meer dan 2.500 m ² bestemd is voor de woonfunctie, bevat minstens 10% aanpasbare woningen.
HOOFDSTUK 3: TOEGANG TOT DE GEBOUWEN
ARTIKEL 4 – TOEGANGSWEG
§ 1. De ingangen van de gebouwen beschikken over ten minste één toegangsweg van 1,50 m breed. § 2. De toegangsweg is zo rechtstreeks mogelijk en voldoet aan één van de volgende twee voorwaarden: 1° gelijkliggen met het straatniveau; 2° voorzien zijn van een toegangshelling die voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5. Trajecten die toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit, moeten voorzien zijn van een schriftelijke signalisatie, aangevuld met pictogrammen en/of gekleurde geleidelijnen. § 3. Het oppervlak van de toegangsweg is hard en slipvrij, zonder hindernissen voor voeten of wielen. Het zorgt ook voor een goede oriëntatie van de slechtzienden, met name door een visueel en tastbaar contrast met de natuurlijke of kunstmatige omgeving.
ARTIKEL 5 – TOEGANGSHELLING
§ 1. Deze helling heeft een maximaal hellingspercentage van 5% over een maximumlengte van 10 m. Als de helling in de lengterichting omwille van door de aanvrager verantwoorde technische of topografische redenen niet kan voldoen aan dit maximumpercentage, zijn de volgende maximale hellingen toegelaten in onderstaande volgorde van voorkeur: <ul style="list-style-type: none"> - ten hoogste 7% over een doorlopende maximale lengte van 5 m; - ten hoogste 8% over een doorlopende maximale lengte van 2 m; - ten hoogste 12% over een doorlopende maximale lengte van 0,50 m. Hellingen met een hellingspercentage tussen 3 en 5 % hebben om de 10 m een overloop. Het hellingspercentage van de zijkant van de helling mag niet meer dan 2% bedragen. § 2. Aan beide uiteinden van de helling en na elke in § 1 bepaalde maximumlengte wordt een overloop of een horizontale en obstakelvrije rustplaats van minstens 1,50 m aangelegd. De overloop voor de openingszone van de deur die uitgaat op de helling, is minstens 1,50 m lang en breed buiten het bereik van de opengaande beweging van de deuren. Schets nr. 1 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf. § 3. Langs de vrije zijkanen van de helling, de overlopen en de rustplaatsen wordt een kantsteen van minstens 5 cm hoog voorzien. De helling, de overlopen en de rustplaatsen zijn aan weerszijden uitgerust met een doorlopende leuning met twee stangen op respectievelijk 0,75 m en 0,90 m hoogte boven de grond. § 4. De minimale breedte van de helling op de grond bedraagt 1,50 m om minstens 1,20 m over te houden tussen de twee leuningen aan weerszijden. De leuning aan weerszijden komt 0,40 m voorbij het begin en het uiteinde van de helling, op voorwaarde dat dit geen gevaar oplevert voor de gebruikers. § 5. De niveauverschillen die niet kunnen worden overbrugd door de in dit artikel bedoelde hellingen, worden overbrugd door liften overeenkomstig de voorschriften van artikel 11.
ARTIKEL 6 – TOEGANGSDEUR
§ 1. De toegangsdeuren, vanaf de openbare ruimte en tot de toegangsdeur van een privégedeelte van een gebouw, verzekeren een vrije doorgang van minstens 0,95 m. Hun doorgang ligt gelijk met het straatniveau. Indien de toegangsdeur om door de aanvrager verantwoorde redenen voorzien is van een dorpel, mag de uitstek niet meer dan 2 cm bedragen en is deze afgeschuind met een helling van maximaal 30°.

<p>§ 2. De toegangsdeur is een klap-, zwaai- of schuifdeur. Bij dubbele deuren vormt één enkele open vleugel de in § 1 bedoelde vrije doorgang.</p> <p>§ 3. Het eventuele mechanisme voor de manuele opening van de deur bevindt zich op 0,80 m boven de grond.</p> <p>§ 4. De deur met automatische sluiting is uitgerust met een vertragsmechanisme met een sluitingstijd van minstens 6 seconden. De openingsweerstand bedraagt maximaal 3 kilo (30 N).</p> <p>§ 5. De glazen delen van de deur bestaan uit veiligheidsglas en zijn voorzien van drie contrasterende stroken van 7 cm breed op 0,10 m, tussen 0,85 en 1 m en tussen 1,40 en 1,60 m van de grond.</p> <p>§ 6. De lengte van de muur in het verlengde van de gesloten deur, aan de zijde van de handgreep, bedraagt minstens 0,50 m.</p>
HOOFDSTUK 4: TOEGANG TOT PARKEERRUIMTEN
ARTIKEL 7 – PARKEERPLAATSEN
<p>§ 1. De parkeerruimten en de parkeergebouwen bevatten minstens twee parkeerplaatsen die voorbehouden zijn voor personen met een handicap en verder minstens één bijkomende gelijkaardige parkeerplaats per begonnen bijkomende schijf van 50 parkeerplaatsen.</p> <p>§ 2. De oppervlakte van de voorbehouden parkeerplaatsen moet vast en slipvrij zijn. Deze parkeerplaatsen bevinden zich op een horizontaal oppervlak, zijn minstens 3,30 m breed en 5 m lang en liggen zo dicht mogelijk bij de in artikel 4 bedoelde toegangswegen.</p> <p>§ 3. De parkeerplaatsen worden in verticale richting gemarkeerd overeenkomstig de wegcode en in horizontale richting met behulp van het internationaal symbool voor toegankelijkheid.</p> <p>§ 4. Wanneer de parkeerplaatsen zodanig georganiseerd zijn dat de voertuigen achter elkaar staan, zijn de voorbehouden plaatsen minstens 6 m lang. In dat geval kan de breedte beperkt worden tot 2,50 m als er geen zijdelingse obstakels zijn.</p> <p>§ 5. Bij bewaakte parkings moeten de personen zich kunnen aanmelden bij de ingang op mondelinge en visuele wijze (videoparlofonie).</p>
HOOFDSTUK 5: VERPLAATSING BINNENIN DE GEBOUWEN
ARTIKEL 8 – SIGNALISATIE
Het traject bestemd voor personen met beperkte mobiliteit wordt voorzien van een signalisatie met bij voorkeur pictogrammen en gekleurde geleidelijnen.
ARTIKEL 9 – GANGEN
<p>§ 1. De gangen zijn minstens 1,50 m breed.</p> <p>Die breedte mag beperkt worden tot 1,20 m over een maximumlengte van 15 m als over deze afstand geen enkele verandering van richting of deur voorzien is.</p> <p>Een vrije doorgang van 0,90 m breed wordt plaatselijk toegestaan ter hoogte van een obstakel als de lengte hiervan niet groter is dan 0,50 m en als er zich geen ander obstakel bevindt op minder dan 1,50 m afstand.</p> <p>§ 2. De uitspringende voorwerpen van het type brandhaspel, brievenbus, radiator, vensterdorpel enz. die meer dan 0,20 m uitsteken ten opzichte van de muur of de draagstructuur waarop zij bevestigd zijn, worden langs de zijkant voorzien van een stevige voorziening tot op de grond, waardoor de slechtziende personen hun aanwezigheid kunnen opmerken.</p> <p>Er wordt voorzien in een contrast tussen de grond en de muren.</p> <p>§ 3. De hellingen in de gangen voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 5.</p>
ARTIKEL 10 – BINNENDEUREN
<p>De binnendeuren verzekeren een vrije doorgang van minstens 0,85 m.</p> <p>Hun ontwerp en plaatsing voldoen aan de regels bedoeld in artikel 6, §§ 2 tot 5.</p>
ARTIKEL 11 – LIFTEN
<p>§ 1. De niveaus van de voor het publiek toegankelijke lokalen die men niet kan bereiken via hellingen zoals omschreven in artikel 5, zijn bereikbaar met minstens één lift voor personen met beperkte mobiliteit of een hijsplatform. De plaats ervan wordt aangeduid met een speciale signalisatie.</p> <p>§ 2. De liften voor personen met beperkte mobiliteit voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <p>1° ze zijn conform de geldende Europese norm;</p> <p>2° de liftkooi is minstens 1,40 m diep en 1,10 m breed;</p> <p>3° het mechanisme maakt aanpassingen van het niveau met 0,5 cm mogelijk;</p> <p>4° de lege ruimte tussen de vloer van de verdieping en de vloer van de liftkooi is kleiner dan 2 cm;</p> <p>5° de oproerknoppen buiten en binnen de liftkooi, de alarm- en verdiepingskeuzeknoppen en de telefoon bevinden zich op een hoogte tussen 0,80 m en 0,90 m; de knoppen voldoen daarenboven aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <p>a) ze bevinden zich op minstens 0,50 m van een inspringende hoek;</p>

<p>b) ze zijn in reliëf ten opzichte van de liftkooiwand of de muur en hebben een contrasterende kleur;</p> <p>c) ze hebben een diameter of zijanten van minstens 3 cm;</p> <p>6° de onderbreking van de leuning geeft de plaats van de bedieningsknoppen aan;</p> <p>7° alle geschreven informatie is vertaald in brailleschrift en het communicatiesysteem moet visueel zijn en aangevuld zijn met spraaksynthese;</p> <p>8° de overloop heeft een draairuimte van minstens 1,50 m diameter, buiten het bereik van de opengaande deur;</p> <p>9° de vloerbedekking van de liftkooi is slipvrij en vrij van enig obstakel voor voeten of wielen;</p> <p>10° de drie wanden die niet zijn uitgerust met deuren, zijn voorzien van een gemakkelijk vast te grijpen handleuning die op 0,90 m hoogte en op 3,5 cm van de wand is geplaatst;</p> <p>11° als de wand tegenover de deur niet van beglazing voorzien is, wordt deze uitgerust met een spiegel;</p> <p>12° in liftkooien die langs meer dan 10 verdiepingen moeten, is er een opklapbaar zitje ter beschikking.</p> <p>§ 3. Als het bij een renovatie om door een door de aanvrager verantwoorde technische reden niet mogelijk is een lift te plaatsen die voldoet aan § 2, wordt het gebruik van verticale hijsplatforms toegelaten om zich over een hoogte van maximaal 1,80 m buiten een gesloten koker te verplaatsen. Het hijsplatform biedt een vrije doorgang van minstens 0,90 m. Het is minstens 1,10 m breed en minstens 1,40 m diep.</p>
ARTIKEL 12 – TREDEN EN TRAPPEN
<p>§ 1. Als het gebouw niet uitgerust is met een lift, bestaan de trappen uit rechte trapdelen.</p> <p>§ 2. De traptreden zijn slipvrij en hebben een optrede van 16 tot 18 cm en een diepte van 28 tot 32 cm. Deze afmetingen zijn gelijk voor alle treden van eenzelfde trap.</p> <p>§ 3. Bovenaan iedere traparm, op 0,50 m van de eerste trede, wordt 0,60 m vloerbedekking aangebracht met een licht reliëf. Door een kleurcontrast kunnen de eerste en laatste trede van elke traparm gemakkelijk worden onderscheiden.</p> <p>§ 4. De trappen en de overlopen zijn aan weerszijden uitgerust met een doorlopende gemakkelijk vast te grijpen dubbele leuning, die op 3,5 cm van de eventuele wand is bevestigd en waarvan de twee stangen zich op respectievelijk 0,75 m en 0,90 m hoogte boven de grond bevinden.</p> <p>Langs de kant van de muur steekt de dubbele handleuning 0,40 m uit ten opzichte van het begin en het uiteinde van de trap.</p> <p>De vrije breedte tussen de twee leuningen aan weerszijden bedraagt minstens 1 m.</p> <p>De toegang tot de dubbele leuning wordt door geen enkel obstakel verhinderd.</p>
HOOFDSTUK 6: UITRUSTINGEN
ARTIKEL 13 – TOILETTEN
<p>§ 1. Waar een of meerdere toiletten ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is verder minstens één bijkomend toilet van dat type voorzien per begonnen bijkomende schijf van 20 toiletten.</p> <p>§ 2. Het aangepaste toilet heeft een nettovloeroppervlakte van minstens 1,65 m x 2,20 m en heeft een draairuimte van 1,50 m. Om de draairuimte te bepalen, kan ook de ruimte onder de aangepaste gootsteen worden meegerekend.</p> <p>§ 3. De zitting is van het hangtype. Zij bevindt zich op 0,50 m hoogte, gemeten vanaf de vloer.</p> <p>§ 4. Er wordt een vrije ruimte, zonder enig obstakel, van minstens 1,10 m breed en 1,30 m diep voorzien langs één kant van de as van de WC-pot, op de as van de deur.</p> <p>§ 5. Een opklapbare steunstang wordt voorzien op 0,35 m van de as van de WC-pot. Deze wordt geplaatst aan de kant van de in § 4 bedoelde vrije ruimte.</p> <p>Een vaste steunstang wordt voorzien aan de kant van de wand. De handgrepen bevinden zich op 0,80 m boven de vloer en zijn minstens 0,80 m lang. De verankeringspunten van deze handgrepen zijn versterkt, zodat zij een gewicht kunnen dragen van minstens 150 kg.</p> <p>§ 6. Onverminderd artikel 10, voldoet de deur van het aangepast toilet aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <p>1° naar buiten toe opendraaien;</p> <p>2° aan de binnenkant, over de volledige breedte, voorzien zijn van een horizontale leuning op een hoogte tussen de 0,80 m en 0,85 m;</p> <p>3° zo nodig van buitenaf kunnen worden geopend.</p> <p>Schets nr. 2 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.</p> <p>§ 7. In het aangepaste toilet wordt op een hoogte van maximaal 0,80 m een wastafel van 0,60 m diep aangebracht. Onder de wastafel is er een vrije ruimte van 0,60 m diep en 0,70 m hoog.</p> <p>Tussen de WC-pot en de wastafel is een vrije ruimte voorzien van minstens 0,90 m breed.</p> <p>De spiegel is minstens 0,90 m hoog en de onderkant bevindt zich op 0,90 m van de vloer. De voorzieningen, zoals papier- of zeepdispensers, hebben een gebruikshoogte van 0,80 tot 1,10 m van de vloer.</p>

De kranen kunnen makkelijk in werking worden gesteld via een hendel of een sensor.
ARTIKEL 14 – BADKAMERS - PASKAMERS - DOUCHECELLEN - KAMERS
<p>§ 1. Waar badkamers ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende badkamer van dat type voorzien per begonnen bijkomende schijf van 20 badkamers.</p> <p>De badkamers voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° buiten het bereik van de opengaande deur is binnenin een draairuimte met een diameter van 1,50 m voorzien; 2° er wordt een toegangsruimte van 0,90 m breed langs de badkuip voorzien; 3° de bovenrand van de badkuip bevindt zich op 0,50 m van de vloer; 4° aan het uiteinde van de badkuip is een overzettafel van minstens 0,50 m lang voorzien, op dezelfde hoogte en over de hele breedte; 5° een horizontale stang van minstens 0,80 m lang wordt aangebracht op de muur langs de badkuip, op 0,70 m hoogte van de vloer, in de nabijheid van het overzettafel; 6° onder de badkuip wordt een vrije ruimte van 14 cm hoog en 1,10 m breed voorzien om het eventuele gebruik van een personenhefstoel mogelijk te maken. <p>Schets nr. 3 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.</p> <p>§ 2. Waar paskamers ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende paskamer van dat type voorzien per begonnen bijkomende schijf van 20 paskamers.</p> <p>De paskamers voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° buiten het bereik van de opengaande deur is binnenin een draairuimte met een diameter van 1,50 m voorzien; 2° een klapstoel van minstens 0,40 m x 0,40 m binnen de kamer is bevestigd op 0,50 m hoogte; 3° de kapstok bevindt zich op maximaal 1,30 meter hoogte. <p>§ 3. Waar douchecellen ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende douchecel van dat type voorzien per begonnen bijkomende schijf van 20 douchecellen.</p> <p>De douchecellen voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° er wordt binnenin het douchelokaal een draairuimte met een diameter van 1,50 m voorzien, buiten het bereik van de opengaande deur; 2° de vloer heeft een zachte helling van maximaal 2% en maakt de afvoer van het water mogelijk; de vloerbedekking is slipvrij en op grondniveau; 3° tegenover de douche is een slipvrij opklapbaar zitje van 0,40 m x 0,40 m bevestigd op 0,50 m hoogte van de grond; 4° er wordt een obstakelvrije overgangsruijme van 1,10 m breed voorzien aan één kant van de as van het opklapbare zitje; 5° er wordt een opklapbare steunstang voorzien op 0,35 m van de as van de kuip; deze wordt geplaatst aan de kant van de obstakelvrije overgangsruijme; 6° er wordt een vaste steunstang voorzien aan de kant van de wand; de handgrepen bevinden zich op 0,80 m boven de vloer en zijn minstens 0,80 m lang; de verankeringspunten van deze handgrepen zijn versterkt, zodat zij een gewicht kunnen dragen van minstens 150 kg. <p>Schets nr. 4 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.</p> <p>§ 4. Waar kamers ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is minstens één bijkomende kamer van dat type voorzien per begonnen bijkomende schijf van 20 kamers.</p> <p>De kamers voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° buiten het bereik van de opengaande deur biedt een draairuimte met een diameter van 1,50 m toegang tot één kant van het bed; 2° vanaf deze ruimte zijn de voornaamste meubels in de kamer bereikbaar via een gangpad van minstens 0,90 m breed; 3° het toilet, de badkamer, de douche en de wastafel waarmee de kamer is uitgerust, voldoen aan de in de artikelen 13 en 14 bedoelde voorwaarden. <p>Schets nr. 5 in bijlage 1 van deze titel illustreert deze paragraaf.</p>
ARTIKEL 15 – OPENBARE UITRUSTINGEN
<p>§ 1. Waar openbare telefooncellen, dienstuitrustingen, brievenbussen, geldautomaten en elektronische zelfbedieningsautomaten ter beschikking van het publiek zijn gesteld, is minstens één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit, met inbegrip van de slechtzienden, slechthorenden en personen met een verstandelijke beperking.</p> <p>§ 2. De in de hand te nemen uitrustingen worden geplaatst op een hoogte tussen 0,80 m en 0,90 m boven de grond.</p> <p>De aan te raken uitrustingen worden geplaatst op een hoogte tussen 1,10 m en 1,30 m boven de grond.</p> <p>De opening van de brievenbus bevindt zich op een hoogte tussen de 0,80 m en de 0,90 m boven de grond.</p>

§ 3. Als een klavier ter beschikking wordt gesteld, zijn de letters geplaatst volgens het "azerty"-systeem. De cijfers van 1 tot 9 zijn in een vierkant geplaatst, oplopend van links naar rechts. Het cijfer 5 staat in het midden en is voorzien van een merkteken in reliëf, de toets met het cijfer 0 bevindt zich onder de 8.

De aanraakvoorzieningen zijn uitgerust met een systeem dat aangepast is aan slechtzienden en personen met een verstandelijke beperking.

§ 4. Indien een bedieningspaneel voorhanden is, is dit bevestigd op maximaal 0,80 m boven de vloer en mag er geen sokkel uitsteken buiten de wand waarin het toestel is ingebouwd.

§ 5. Toneel-, vergader- en conferentiezalen beschikken over een luisterinstallatie waarbij het geluidsniveau individueel kan worden ingesteld en over een magnetische inductielus, en dit bij minstens één plaats per begonnen reeks van 50 plaatsen in de zaal.

ARTIKEL 16 – LOKETTEN EN BALIES

§ 1. Waar loketten of balies ter beschikking zijn gesteld van het publiek, is één ervan aangepast voor personen met beperkte mobiliteit en is er minstens één bijkomend aangepast loket of aangepaste balie van dat type voorzien per begonnen bijkomende schijf van 10 loketten of balies.

§ 2. Het aangepaste loket of de aangepaste balie is uitgerust met een blad.

Het blad voldoet aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- 1° onder het blad wordt een vrije ruimte van 0,85 m breed voorzien;
- 2° de onderrand bevindt zich op minstens 0,75 m hoogte en het bovenvlak op 0,80 m tot 0,85 m hoogte;
- 3° het is minstens 0,60 m diep.

§ 3. De beglaasde loketten of balies zijn uitgerust met een geluidsversterkingssysteem en een magnetische inductielus.

ARTIKEL 17 – STOELLEN

§ 1. Waar stoelen ter beschikking worden gesteld van het publiek, wordt een ruimte van minstens 1,50 m op 0,90 m voorbehouden voor rolstoelgebruikers en wordt minstens één extra plaats van dit type voorzien per begonnen bijkomende reeks van 50 stoelen.

De voorbehouden ruimten zijn verdeeld over meerdere plaatsen en niveaus.

Elke ruimte is toegankelijk via een draairuimte met een diameter van minstens 1,50 meter.

§ 2. Indien het publiek verschillende zones krijgt aangeboden, zoals zitplaatsen of parterre, is het aantal voorbehouden plaatsen zoals bepaald door § 1 afzonderlijk op elk van deze zones van toepassing.

ARTIKEL 18 – ONTRUIMING

§ 1. De geluidssignalen worden aangevuld met lichtsignalen.

§ 2. De externe ontruimingswegen, de nooduitgangen en de noodtrappen voldoen aan de voorwaarden die respectievelijk bedoeld worden in de artikelen 4, 6 en 12.

Er wordt voorzien in schuilzones, indien een toegankelijke ontruiming zoals bedoeld in artikel 4, niet mogelijk is.